

IDENTIFIKAČNÁ ČASŤ

Organizácia zastrešujúca projekt

Názov organizácie: Klub Detskej Nádeje (KDN)
Právna forma: Občianske združenie
Adresa: Sasinkova 2
813 72 Bratislava
IČO: 307 868 35
web: www.kdn.sk
E-mail: kdnko@yahoo.com

Názov projektu

Počítačové vzdelávanie a zábava deťom na Onkológii

Autor programovej správy

Meno: Ing. Marián Beszédeš
Adresa: Na priehon 6
949 05 Nitra
E-mail: marian.beszedes@gmail.com
Telefón: 00421 907 731 850

HODNOTIACA ČASŤ

Cieľová skupina

Cieľovou skupinou projektu boli deti dlhodobo liečené na onkologickom oddelení Detskej Fakultnej Nemocnice s Poliklinikou (DFNsP) Kramáre v Bratislave. Deti boli vo veku od 10 do 18 rokov s miestom bydliska z územia celého Slovenska. Pochádzali z rôznych sociálnych skupín a boli na rôznej vzdelanostnej úrovni.

Liečba onkologických ochorení je pre detských pacientov veľmi náročná po psychickej aj fyzickej stránke. V niektorých prípadoch trvá aj niekoľko mesiacov, počas ktorých sa deti nemôžu vzdialiť z priestorov nemocnice. Akékoľvek rozptýlenie, emocionálna podpora, prísun informácií a stretnutie sa s novými ľuďmi je preto v čase liečby nimi vítané.

Aktivity

V nasledujúcej časti je popísaný spôsob realizácie jednotlivých aktivít plánovaných pri vzniku projektu:

Zabezpečenie prístupu k počítačovej sieti Internet v priestoroch DFNSP Kramáre.

Už pred začatím realizácie projektu sme oslovili firmu Robur s.r.o. Vedúci pracovníci firmy súhlasili na spolupráci pri internetifikácii onkologického oddelenia. Internet mal byť zavedený prostredníctvom mikrovlnnej siete, ktorá patrí momentálne k jednej z najpoužívanejších technológií. Ide o technológiu pri ktorej nie sú nutné náročné zásahy do nemocničnej sieťovej infraštruktúry. Taktiež je výhodná z dôvodu možnosti pripojenia aj z jednotlivých nemocničných izieb, na ktorých sú hospitalizované deti a z dôvodu ochorenia nie je možné, aby tieto izby opustili (deti sú v leukopenickom režime).

Po obhliadke priestorov nemocnice a zvážení všetkých technických možností realizácie sa rozhodli vedúci pracovníci firmy Robur s.r.o. prebrať všetky náklady spojené s prevádzkovaním počítačovej siete vytvorenej na onkologickom oddelení. Taktiež boli ochotní akceptovať požiadavky pani primárky MUDr. Daniely Sejnovej pracujúcej na

onkologickom oddelení, ktorá žiadala o vytvorenie autonómnej siete, z ktorej by z bezpečnostných dôvodov nebol možný prístup do siete nemocnice. Posledným krokom pred samotnou realizáciou projektu bolo získanie povolenia od vedenia Detskej Fakultnej Nemocnice s Poliklinikou na Kramároch. O toto sme vedenie nemocnice oficiálne žiadali (5.4.2006, viď. Príloha č.1) avšak odpoveď sme do dnešného dňa nedostali. K samotnej realizácii tohto bodu projektu nikdy nedošlo.

Internet sa nakoniec na detskú onkologickú kliniku podarilo zabezpečiť až na konci roku 2006. Išlo však o projekt, na ktorom o. z. Klub Detskej Nádeje neparticipovalo. Možnosť práce s internetom však momentálne úspešne využívame v rámci projektu „Počítačové vzdelávanie a zábava deťom na Onkológii“.

Vytvorenie skupiny dobrovoľníkov z radov KDN s dostatočným vzdelaním, ktorí by zabezpečovali výučbu používania PC a Internetu.

Členmi KDN sú okrem iného aj študenti STU či UK a preto sme využili ich bohaté skúsenosti s prácou s PC. Na projekte spolupracovali :

1. Ing. Marián Beszédeš, Fakulta elektrotechniky a informatiky STU
2. Mgr. Matej Kalina, Pedagogická fakulta UK
3. Mgr. Monika Villemová, Pedagogická fakulta UK
4. Milan Slama, Fakulta elektrotechniky a informatiky STU
5. Michal Hudec, Filozofická fakulta UK

Presunutie starých PC z onkologického oddelenia pre staršie (nad 12 rokov) deti na oddelenie pre menšie deti (do 12 rokov).

Pri plánovaní projektu sme predpokladali, že získame minimálne 2 PC zostavy a tomuto predpokladu bolo podmienené aj presunutie starších počítačov na oddelenie pre menšie deti. Momentálne sa na oddelení pre staršie deti nachádza 1 počítač z grantového programu RozDELLujeme šance, a 3 počítače patriace nemocnici, do ktorých konfigurácie bohužiaľ nemôžeme zasahovať. Napriek tomu sme sa ich snažili využiť pri aktivitách spojených s projektom.

Inštalácia PC poskytnutých z grantového programu RozDELLujeme šance 2005.

PC zostava DELL bola prebratá dňa 8.2.2006. Ešte v ten istý deň bola nainštalovaná v spoločenskej miestnosti Detskej onkologickej kliniky. Pri inštalácii nám asistovali aj detskí pacienti a všeličomu sa priučili. Na počítači boli zriadené viaceré užívateľské kontá a v nasledovných dňoch bol počítač plne k dispozícii všetkým deťom, ktoré boli v spoločenskej miestnosti.

Výučba používania PC a Internetu

V prípade KDN a aj kliniky detskej onkológie šlo o prvý projekt podobného druhu. Asi aj to bol jeden z dôvodov prečo sa nepodarilo naplniť všetky stanovené ciele v plnej miere. Hoci bola PC zostava deťmi denno-denne používaná, nemožno hovoriť o systematickej výučbe. Počas trvania projektu nastali nasledovné komplikácie:

- Pacienti sa na oddelení neustále menia a preto nebolo možno vytvoriť presnú osnovu vyučovania pozostávajúcu z viacerých súvisiacich celkov. Vyučované témy sa z tohto dôvodu viacej krát opakovali a šlo o skutočne úplné základy práce s počítačom. Deti sa síce na oddelení liečia dlhodobo, no ich zdravotný stav často krát nedovoľoval aktívne sa zúčastniť pri práci s počítačom viac krát po sebe.

- Výučba bola komplikovaná aj tým, že bola plne k dispozícii iba jedna PC zostava. Na tejto bola preberaná téma názorne predvádzaná lektorom, no deti nemali možnosť okamžite prakticky odskúšať to čo videli. Ich pozornosť preto rýchlo upadala a napriek snahe motivovať ich sa deti zvyčajne postupne rozišli k iným aktivitám. Zvyšné PC zostavy prítomné v spoločenskej miestnosti boli práve v čase trvania kurzu používané deťmi zvyčajne na iné aktivity. Keďže podstatou KDN je, že ponúka všetky svoje aktivity deťom na čisto dobrovoľnej báze, nemohli sme deti do edukačných aktivít nijako nútiť ani zaberať ostatné PC v spoločenskej miestnosti.
- Prístup k internetu sa podarilo zrealizovať až v záverečných fázach projektu (december 2006).

Napriek všetkým vymenovaným komplikáciám možno skonštatovať, že PC zostava DELL bola používaná hospitalizovanými deťmi v plnej miere a splnila svoj účel – deti sa zdokonalili pri práci s PC, internetom a rozptýlili sa.

Vo všeobecnosti boli v rámci projektu vyučované nasledovné témy:

1. Čo je počítač a na čo slúži
2. Ako zapojiť základné komponenty počítača (monitor, klávesnica, myš, počítač, ...) a na čo ktorý z nich slúži
3. Čo je operačný systém Windows a aké má možnosti
4. Práca so súbormi
5. Používanie jednoduchých aplikácií poskytnutých v rámci Windows
 - a. Notepad
 - b. Kreslenie
 - c. Hry vo Windows
 - d. Vyhľadávanie v súboroch
6. Čo je Internet a na čo slúži
7. Vyhľadávanie v Internete
 - a. Informácie o slávnych osobnostiach
 - b. Vyhľadávanie software
 - c. Vyhľadávanie Videá
8. Vytvorenie a používanie E-Mailu
9. Používanie internetového chatu

Pri porovnaní s pôvodne plánovanými témami možno nájsť viaceré rozdiely. Tieto boli spôsobené prevažne už spomenutými komplikáciami a súčasne aj tým, že keďže šlo o dobrovoľnú aktivitu, deti preferovali jednoduchšie a hravejšie témy. Osnovy kurzu sme sa preto snažili upraviť podľa záujmu detí.

Všetky vyučované témy boli prednesené jednoducho formou. Do úvahy sme pritom brali vek a psychickú vyspelosť jednotlivých detí

PC zostava bola ďalej využívaná na:

- Pozeranie DVD dokumentárnych a iných filmov
- Počúvanie hudby
- Prezeranie digitálnych fotografií
- Hranie počítačových hier

Deti mali prístup k PC zostave aj mimo výučby. Mohli si znovu skúšať väčšinu z toho, čo sa dozvedeli z jednotlivých lekcií. Na počítač boli sprístupnené aj viaceré freeware aplikácie získané z internetovej stránky : **Detské programy a knihy pre deti** (<http://www.detskeprogramy.szm.sk/index.html>). Tieto jednoduché počítačové aplikácie mali deťom pomáhať zdokonaľiť sa v anglickom jazyku, matematike atď. Deti mohli na počítač inštalovať aj vlastný software a konfigurovať jednotlivé parametre operačného systému.

Pri tomto spôsobe neobmedzenej práce s počítačom sa bohužiaľ nedalo zabrániť viacerým nešťastným zásahom do konfigurácie počítača. Z tohto dôvodu musel byť operačný systém počítača preinštalovaný.

KVANTITatívne výstupy

Na projekte „Počítačové vzdelávanie a zábava deťom na Onkológii“ participovali celkovo štyria členovia KDN. Informácie o priebehu projektu sme si sprostredkovali na spoločných stretnutiach ktoré sa uskutočňovali na mesačnej báze. Vymieňali sme si tu navyše aj postrehy súvisiace s prácou s deťmi a ich emóciami.

Na stránke pre členov KDN pribudol v rubrike *Oddelenia* príspevok s názvom **Počítačové vzdelávanie** (http://www.kdn.sk/mykdn/entries/entry_65.php#body) v ktorom sú sústredené internetové adresy, ktoré sme používali v rámci projektu. Ide o odkazy na stránky obsahujúce kurz základov používania počítača, edukačné a zábavné aplikácie zdarma.

KVALITatívne výsledky

Hospitalizované deti, ktoré sa aktívne zúčastnili projektu, sa mali možnosť naučiť základné princípy používania osobného počítača a práce s internetom. Taktiež mali možnosť samovzdelávať sa prostredníctvom rôznych jednoduchých aplikácií.

Deti skutočne po niekoľkých lekciách dokázali nakresliť vlastný obrázok, napísať list alebo upratať počítačové súbory do novovytvorených zložiek.

Mnohé z detí mali tieto základy už zvládnuté. V tom prípade sme sa snažili rozšíriť ich vedomosti o detailnejšie informácie z oblasti konfigurácie OS Windows.

Staršie deti zaujala predovšetkým možnosť komunikácie s vonkajším svetom prostredníctvom internetu. Možnosť posielania e-mailov a hlavne rôznych služieb „online instant messaging“ sa u nich teší skutočne veľkej obľube. Využívajú fakt, že napriek tomu, že sú v nemocnici aj niekoľko mesiacov, môžu komunikovať s okolitým svetom a nadväzovať nové priateľstvá.

Mladšie deti veľmi ocenili prítomnosť jednoduchých edukačných programov, v ktorých sa prostredníctvom hry mohli zdokonaľiť v abecede, násobilke, maľovaní, učení anglického jazyka či skladaní puzzle.

Keďže sme s deťmi, kvôli ich ochoreniu, nepracovali na pravidelnej báze a častokrát sme nemali možnosť overiť si, či deti skutočne pochopili všetko z preberaných lekcií (detaily uvedené v podkapitole *Activity*), nemožno hovoriť o merateľnom úspechu projektu. Napriek tomu sme pokroky pri práci s počítačom videli hlavne u menších detí (používanie myši, spúšťanie programov, maľovanie atď.) Starší zase ocenili možnosť komunikácie cez internet. Všetkým sa zasa páčila možnosť počítačovej zábavy (hry, filmy, hudba).

Ak by teda merateľným faktorom v tomto prípade bola zábava a rozptýlenie počas náročnej hospitalizácie, možno hovoriť o **jednoznačnom úspechu**.

Taktiež členovia KDN si odskúšali, čo to znamená učiť deti pracovať s počítačom a snažili sa zlepšiť svoje schopnosti v tejto oblasti.

Informovanie verejnosti o projekte

Verejnosť sme o projekte, spolupráci s firmou DELL a spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska informovali:

- www.kdn.sk sekcia [Ďakujeme Všetkým](#)
- www.kdn.sk sekcia [Iné aktivity](#)
- Výročná správa KDN 2005
- Výročná správa KDN 2006
- Benefičný koncert KDN (22.02.2006) v PKO – Vystúpili OBD, Para, Puding pani Elvisovej, Cliché, Lady Kazoo, Čisté tvary
- Mesačník „Mama a ja“, 2006/12 - informácia o spolupráci a podpore zo strany Nadácie pre deti Slovenska a firmy DELL.

V roku 2006 sa nepripravovali žiadne nové propagačné materiály KDN v tlačenej forme. Až na tento bod sme teda splnili všetky stanovené ciele týkajúce sa tohto bodu projektu.

Celkové zhodnotenie projektu

V nasledujúcich bodoch budú zhrnuté základné fakty súvisiace so zhodnotením projektu:

- Umiestnenie počítačovej zostavy DELL na Detskej onkologickej klinike DFNSP Kramáre
- Zvýšenie vzdelania a zručnosti hospitalizovaných detí pri používaní moderných technológií
 - Základy práce s PC a Internetom
 - Využitie E-Vzdelávania
- Rozptýlenie dlhodobo hospitalizovaných detí v procese fyzicky a psychicky náročnej liečby
- Zlepšenie schopností participujúcich členov KDN pri práci s deťmi

Napriek komplikáciám sa podarilo naplniť všetky základné ciele projektu. Zmeny, ktoré nastali počas projektu boli popísané v predchádzajúcich častiach záverečnej správy.

Všetci členovia KDN, ktorí sa podieľali na projekte, hodnotia svoju účasť pozitívne. Zistili sme, že pri projekte tohto formátu je nevyhnutná komunikácia medzi jednotlivými členmi a možnosť zdieľať svoje poznatky na spoločných stretnutiach.

Učenie detí pracovať s počítačmi samozrejme nekončí. V používaní poskytnutej PC zostavy na vyučovanie a rozptýlenie pacientov detskej onkológie by sme radi pokračovali aj v roku 2007.

Prílohy

1. Prosba o povolenie zavedenia internetového pripojenia na detskú onkologickú kliniku prostredníctvom o. z. Klub Detskej Nádeje.
2. Fotodokumentácia

Príloha č. 2 : Fotodokumentácia



